

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

ZATURDAG 19 APRIL.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is 5.00; voor de halve jaren 10.00; voor de jaren 18.00. De afnemer betaalt de portkosten. De afnemer betaalt de afnemer te adreseeeren aan het Bureau van de Courant, Nieuwe Dijk No. 11.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 April.

In de Goede Week komt met sterker aandrang de strijd voor den geest, die thans tegen het kruis gevoerd wordt. Zij, die de verlossing door het kruis verwerpen, hebben de waarheid des geloofs met den schijn van van bloed-theologie bestempeld, en de Godheid van Christus onder de bijgeloovigheden gerangschikt. Natuurlijk is bij dezulken de openbaring evenzeer als het kruis eene dwaasheid. Zij versmaden het woord Gods en geven slechts plaats aan hunne bijzondere rede, die over alles beschikt. Die rede heeft goedgevonden om God in den Hemel op te sluiten. Hem te verbieden tot den mensch te spreken. De rede is het begin en het einde van alles, zij is zich zelve genoeg, en is alleen in staat om vrede, rust en geluk op de wereld aan te brengen. Zoo luidt de nieuwe leer van de XIXe eeuw, die, in Nederland van menigen kappel gepredikt, daarbuiten door revolutionair geweld wordt verspreid. Het is immers blijkbaar, dat de revolutie in Italië en elders geen ander doel heeft dan die verspreiding. Maar die revolutie dogen straf al dadelijk in de feiten. De belofte, waardoor zij de lichtaanige menigte heeft verleiden. Het gaat met de volken van sonderling, als met Adam in het paradijs. Het serpent belooft hem dat hij, met te eten van de verbodene vrucht, aan God gelijk zou worden. Hij deed, wat van hem verlangd werd, en verloor ziele en onschuld. Het hem tot verblifplaats geschonken paradijs. Wat doet de revolutie anders dan het serpent? Zij belooft den volken gouden bergen van vrede en geluk, een hullekerland van vrede en vrede, als zij alle gezag, en in de eerste plaats dat van Christus en zijn heilig kruis verwerpend, slechts de rede, dat wil zeggen de radraaiers der revolutie huidige. En nauwelijks heeft een volk van de verboden vrucht geproefd, of rampen stapelen zich op. Rampen, verkrachting van alle recht, verangst de orde, de vrede, maakt plaats voor den burgeroorlog en het bloedspoor met beken.

Dat is de vrucht van de hooggeroemde, door duizend monden gepredikte leer, dat de rede de openbaring vernemen, en de mensch zonder Gods bijstand, zich zelve regeren moet. Van Gods geboden kan daarbij geen spraak zijn. Ieder mensch stelt zich zijn eigen gebod, naar de inspraak zijner rede, dat wil zeggen, zijner begeerten. En wat de begeerten uitvoeren, als haar den teugel is losgelaten, dat kan ieder hier waarnemen, zonder zich de moeite te geven van dat in te willen gaan zien.

Maar de verbodene vrucht ziet er zoo aanlokkelijk uit, het denkbeeld van zich zelve zijn God te zijn, strekt zoozeer het hoogbedrige hart en de zinnen van den mensch, dat hij er zich door verleiden laat in de hoop van den Hemel op aarde te brengen, terwijl hij niet slechts de hel te voorschijn roept.

Wij zeggen niet te veel. De hel vertoon er zich in tweeërlei gedaanten, maar in beide gevallen met dezelfde uitkomst. Men heeft er de hel der zinnen, en de hel der geestes. De eerste zoeken het geheim des hemels dien bij gebode anderen in de klop en tafelgeest. Men heeft het zinnelijke gevolgen van het materialisme, dat het hart van het valsche spiritualisme neemt; het is de hel der zinnen, die de mensche afwijkingen, die de zinnen en de rust, verstoren en de wereld prijs, geven aan de anarchie, die langzamen hand het priaat op het publiek leven treedt. Wat er in de harten en hoofden der menschen omgaat, vertoont zich onvermijdelijk vroeg of laat op de straten. Zoo moet ook de nieuwe leer, die zich loep het kruis stelt, dewijl hij wanorde brengt in de harten en hoofden der volken, vroeg of laat de verwoede in de maatschappij, dat is in den staat, openbaren. Sinds het kruis van Christus is geplant op Golgotha, kunnen de volken die afgegeschen door het bloed des Verlossers onder Zijne schaduw gepoest hebben, niet dat men geen rust meer kunnen zij daar niet met strijden, rond in de diepte des verdoerfs te komen. Geen eene groenige gedachte, bij den aanblik der

wereld, die vol is van den strijd tegen Christus en Zijn gezalfden. Maar het kruis heeft eenmaal verwonnen en zal niet meer ondergaan tot de voleinding der eeuwen. Strijd heeft het kruis altijd geleden. Het is van den beginne dan heiden eene dwaasheid en den jood eene spotternij geweest, omdat het te zeer de hartstogten van den mensch bekampt. Wat het ten tijde van den apostel Paulus was, dat is het nog heden ten dage, en zal het wel altijd blijven. Niemand verwondere zich derhalve over den geweldigen storm, die tegen de Kerk is opgezeten, omdat zij het kruis, den standaard van Christus, onbesmet en ongeschonden handhaaft.

Wie thans de wereld beschouwt zal er zien wat er plaats had te Jeruzalem, op den gedenkwaardigen dag, waarop J. C. God en mensch het kruis geheiligd heeft door zijn dood.

Klim op, o lezer, tot den berg van Kalvarië; wat ziet gij daar? Christus aan het kruis tusschen twee moordenaren. Maria met Joannes, den geliefden discipel, en eenige vrouwen aan den voet van dat kruis. In de verte misschien eenige bangelijke vrienden, die vreezen voor de vijanden van hunnen Meester. Maar om den berg, in talrijke groepen verspreid, al de vijanden van den mensch geworden God, die de versterking predikt; joden en heidenen, en al de sekten der joden, onderling elkander vijandig, maar hier als vrienden vereenigd, om Christus te haten.

Is dat niet het toneel, dat thans de wereld biedt? Klein schijnt het getal der vrienden, die de Kerk, dat is Christus en Zijn Stedehouder verdedigen. Wel is waar het getal dergenen, die beide lief hebben, is, God zij gedankt, nog groot. Maar bij velen is de liefde verflauwd; bij anderen is zij vreesachtig. En weinigen slechts hebben den moed, om, wat men de publieke opinie noemt, te trotseren. Maar zie daarentegen het kamp der vijanden van Christus' kruis. Het heeft alle menschelijke magt in handen en het getal der volgelingen is ontelbaar. Het vormt eene bonte menigte, waarin alle sekten en alle stelsels zich vereenigd hebben. Heidenen, Joden, ongelovigen, Protestanten van alle kleur en gehalte nemen daar plaats. Die onderling vijanden zijn, worden daar vrienden en reiken elkander de hand.

Voor het menschelijk oog, dat niet bij de openbaring licht zoekt, schijnt thans, gelijk op Golgotha de Galileër overwonnen. Wie was er onder de Joden, die niet juichte in den dood van Christus en met Hem Zijne leer verloren achtte; terwijl juist door Zijn dood de leer gevestigd en Christus zelf over den dood gepraalde door de verrijenis?

Zoo is het ook nog heden. De vijanden der Kerk jubelen alsnu in haar nabijzijnden ondergang. Er gaat eene kwalijk verborgen vrede op uit het kamp der gematigde protestanten, middelerwijl de revolutie reeds haren naderenden triomf over de Kerk betuigt. De zaamgezworene vijanden zijn zeker van hunne zaak. En menschelekerwijs gesproken hebben ze gelijk. Alle magten zweeren samen tegen Christus, zij beschikken over legers, telegraphen en den gang der wereld. Zij doen wat zij willen en wat zij gedaan hebben wordt toegejuicht. Daarentegen is het Heir der Kerk magteloos; hare stem wordt overschreeuwd, zij kan geen voet zetten, niet een enkelsaad verrigten, of duizend monden gaan open om haar te vloeken. De Kerk staat thans als Christus tusschen Zijne moordenars. Zij moet geschandelekt, zij moet uiteerd worden, als haar goddelijke Insteller.

Maar hoe hulpeloos de Kerk ook schijnen moge, hoe zeer haar ondergang ook onvermijdelijk moge voorkomen; zij zal niet vergaan, noch bezwijken. Christus stierf om te verrijzen, maar de Kerk kan noch sterven noch bezwijken; zij zal leven tot den dag dat Christus komen zal om recht te doen en haar en zich zelve te wreken. Dat is ons geloof. Daarom weten wij ook, dat de Kerk haren triomf nabij is, als het gevaar haar tot den ondergang dreigt. Zij schijnt den wel te bezwijken; maar met den dood heeft zij om met nieuwen glans en nieuwe overwinningen te glooren.

Laten wij dan gedurende deze gezegende dagen ons

geloof verlevendigen aan den voet van het kruis, waarop Christus den duivel, de wereld en den dood overwonnen heeft. Bidden wij daar van ganser harte den Verlosser voor Zijne heilige bruid, de Kerk, voor Zijn stedehouder op aarde den Paus en de geheele Christenheid, zoo als de Kerk dat doet in hare ceremoniën in de dienst van Goeden Vrijdag. Bidden wij er ook voor de verlevendiging van ons geloof, te midden der dreigende stormen, die over de wereld hangen om haar ongelooft. Smeeken wij vertrouwend af, dat het vergoten bloed van Christus in de weegschaal worde gelegd tegenover de zonden der menschen, en dat de barmhartigheid Gods door de oneindige verdiensten van dat bloed de dagen van lijden verkorte, die aan de Kerk en hare kinderen door hare vijanden zijn toeberoid.

Men schrijft uit 's Gravenhage aan de *Amst. Cour.*: „De betrekkingen tusschen de Nederlandsche en de Belgische regering, die sedert lang op den besten voet waren en na de wederoptreding van het ministerie Rogier-Frère zeer vriendschappelijk en hartelijk werden, zijn in den jongsten tijd aanmerklijk verkoeld. Deze verkoeling valt samen met de optreding van het kabinet-Thorbecke, en bijna zou men geneigd zijn hier toe te passen de spreuk *post hoc ergo propter hoc*. Altans de Belgische regering heeft, naar het schijnt, in dezer dagen voorgekomen omstandigheden, die ten hoogste over zekeren onwil dien zij op verschillende punten tegenwoordige Nederlandsche bewind ontmoet, op de plaats de kwestie der Maasafappingen, waarover men te 's Gravenhage weigert zich kategorisch uit te spreken, ofschoon de termijn van het laatst verleende uitsluit tot de uitwijsseling der ratifikatiën van het traktaat van 21 Sept. 1861 weldra verstreken zal zijn. Een tweede punt is de Scheidstol. Terwijl het vorige Nederlandsche Kabinet met veel sympathie verklaard heeft bereid te zijn in het kapitaalste ontwerp te bewilligen, weigert het kabinet Thorbecke, zonder juist het beginsel van dat ontwerp te betwisten, geheel onverwachte moeilijkheden en bezwaren op, met betrekking tot het bedrag der som die Nederland zou ontvangen.

Voorts meent België reden tot klagten te hebben over zekere werken betreffende den waterloop, van het eene land naar het andere. Eindelijk heeft de Belgische regering met verwondering gezien dat zekere bepalingen van het nieuwe tarief van in- en uitvoerregten, hetwelk aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is onderworpen, de invoerregten op Belgische voortbrengselen aanmerkelijk verhoogt. Ziedaar de grieven van het Belgische gouvernement; ik bepaal mij tot de bloote vermelding, en laat het aan uwe lezers over, te oordeelen hoe onze betrekkingen met onze zuidelijke naburen op dezen oogenblik zijn.

Z. K. H. de prins van Oranje heeft gisteren alhier, als inspektuur van het wapen der kavallerie, het 1^e eskadron van het 2^e regiment dragonders geinspektueerd en is des avonds weder naar de residentie vertrokken.

Z. M. heeft pensioen verleend aan M. H. Godfroi, afgetreden minister van Justitie, van 2788. N. G. Servaas, ontv. der in- en uitg. regten en acc. te Leiden, van 2666.

HOORN, 17 April. Op de markt alhier werden aangevoerd 66 stapels Kaas. Prijs: Melke Hoof 25.25.

DELFT, 17 April. De prijzen der Boter waren heden: grasboter 1.60 a 1.70; hooiboter 1.52 a 1.55 naar kwaliteit.

GOUDA, 17 April. De veemarkt van heden met geringen aanvoer; de handel flauw. Magere varkens wel te verkoopen.

Boter 1.20 a 1.30 per Ned. ₤.

De telegraaf meldt heden het volgende:

BERLIJN, 17 April. De *Staatsanzeiger* bevestigt het volgende koninklijk besluit: Op een mij gedaan voorstel betreffende den staat der financiën, geef ik mijne toestemming, dat aan den volgenden landdag geen wets-

betreffende verdere heffing van 25 procenten op de belasting op de inkomsten- en klassen-belasting, alsmede op de belasting op het gemaal en geslagt, van Juli e. k. af zullen worden aangeboden, daar het mogelijk is het bedrag daarvan deels door de meerdere besparing van sommige belastingen, deels door besparing op sommige takken van openbaar bestuur te dekken. In zoverre het budget van oorlog hierbij betrokken is, wil ik wel, in verband met mijne vroegere verklaringen, ook daarop tijdelijke besparingen toestaan; intusschen moet ik daarbij mijne vroegere verklaringen herhalen, dat in alles wat de militaire aangelegenheden betreft, noodzakelijk zulke bezuinigingen te vermijden zijn, door welke de grondslagen geschokt zouden worden, die in het belang van de slagvaardigheid en degelijkheid van de armee en dus van de veiligheid en onafhankelijkheid des lands geboden zijn.

BRESLAU, 17 April. De *Schlesische Zeitung* maakt gewag van een gerucht, volgens hetwelk generaal Luders eerlang Warschau verlaten en de hertog van Oldenburg hem daar vervangen zal. Men vreesst demonstratiën aldaar ter gelegenheid van het Paascheest.

TURIJN, 17 April. Een blad, onder den naam van Fransch-Italiaansche korrespondentie, deelt mede dat de minister van Binnenlandsche Zaken aan de prefekten eene cirkulaire over de emigratie heeft doen toekomen. De minister beveelt de prefekten waakzaamheid aan ten opzichte van verdachte personen, die in het koninkrijk komen met het doel om personen geschikt voor de militaire dienst, aan te werven. De minister noodigt verder de prefekten uit om komitees van weldadigheid op te rigten voor de emigrés, die ongeschikt geworden zijn voor de militaire dienst.

Tegen den bisschop van Fano is een regtsgeding ingesteld ter zake zijner cirkulaire, die in manuscript gevonden en in denzelfden geest is als die van den vikaris van Bologna.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 16 April. De *Opinion Nationale*, het orgaan van prins Napoleon, zegt betreffende de oproeping der bisschoppen te Rome weinig belang er in te stellen of de regering die reis al dan niet vergunt; maar 't blad wil dat het gouvernement van zijn recht van verbod gebruik make, en in dat geval zal het geen twist er mede zoeken, wijl, zegt de *Opinion*, het gouvernement dan voorzigtig zal hebben geoordeeld het episkopaat beter in toom te houden, 'tgeen het niet altijd gedaan heeft.

De *Moniteur* loochent het bericht der reis des Keizers naar Londen, 'tgeen zooals men verneemt, op het publiek een ongunstigen indruk heeft gemaakt. De omgiving des Keizers had echter die reis, hetzij officieel of incognito gedaan, als bepaald beschouwd, en nu leidt men uit de logenstraffing van den *Moniteur* af dat gewichtige redenen er van hebben doen afzien: of de wege iets naders zal vernomen worden, zal de tijd leeren.

— Een blad geeft een overzicht der prinses en vorsten, die op dit oogenblik op reis zijn, namelijk: Een zoon van den Koning van België is in Spanje; de Britsche koninklijke prins bezoekt het Oosten; de prins en de prinses Oscar van Zweden zijn te Nizza, vanwaar zij den prins van Monaco gingen bezoeken, bij wien zij prins Willem van Wurtemberg ontmoetten. Prins Napoleon zou eerstdaags naar Londen gaan; maar zijn orgaan, *l'Opinion Nationale*, zegt dat hij Parijs niet wenscht te verlaten vóór de regeling der Romeinsche kwestie. Hij zou alzoo, merkt een ander blad op, in 't oneindige kunnen wachten; maar een gerucht wil dat prins Napoleon eeniglijk zijn reis uitstelt, uit vrees den hertog van Aumale te ontmoeten in de galerijen van het tentoonstellingspaleis, die voor de Fransche industrie zijn bestemd.

— Men zegt dat er pogingen waren gedaan om de zaak van Geraud, betreffende het vervaardigen van valsche bankbiljetjes, met gesloten deuren te doen behandelen, doch dat men er niet in is geslaagd deze vergunning te verkrijgen.

De *Patrie* bewaert dat door een Fransch artillerieofficier een projektiel is uitgevonden van eene geheel bijzondere soort. Met dezen kogel of bom zal men gepantserde vaartuigen kunnen doorboren, en tevens bij het uiteenspatten daarvan eene geweldige verwoesting aanrichten. Eene eerste vrucht van deze uitvinding zal zijn, dat door haar de kolossale en moeilijke te handteren kanonnen, dezer dagen door den heer Armstrong beproefd, verbodig zullen worden gemaakt.

— In Frankrijk vermenigvuldigen zich de moorden zoodanig, dat sedert een paar maanden bijna dagelijks op een of ander punt van het rijk de guillotine werkzaam is.

— De Madridsche bladen voeren een taal, die met de inzichten van Frankrijk weinig strookt. De Spaansche troepen zullen zich ook naar Mexiko begeven zoo de Franschen daarheen trekken, maar met het bepaald

besluit de onafhankelijkheid van Mexiko te verbieden. De *Correspondencia* zegt alsnu dat zoo Mexiko aan Spanjes eischen voldoening geeft, er geen reden van oorlog meer bestaat, en Spanje zijn hulpmiddelen niet zal verspillen, om een bepaald politiek plan te ondersteunen. Wat, onder dat politiek plan verstaan moet worden is ligt te begrijpen, merkt een Fransch blad op.

— De *Gazette de France* geeft mededeeling van een plegtige zitting der algemeene vergadering van de kommissarissen uit de liberale Napolitaansche genootschappen ten getale van twaalf, namelijk: het Eenheids-genootschap; het algemeen genootschap; het nationale scherpschutters genootschap; het genootschap der jongelingschap uit de Abruzzen; het genootschap der eenheidsgezinde jongslingschap; de volksklub; het volks-emancipatie genootschap; het garibaldiësch genootschap van onderling hulpbetoon; het geestelijk liberaal genootschap (afvallige priesters); het italiaansche evangeliesch genootschap (Protestanten); het komitee der Provvedimento voor Rome en Venetië; het algemeene genootschap der werklieden.

Het oogmerk dezer vereeniging was de discussie over een programma, hoe Garibaldi te ontvangen en de bepaling van het doel van al de Napolitaansche democratische genootschappen. De heer Nicotera zat de vergadering voor. Vooreerst werd het volgende programma voorgelezen:

- 1° Algemeene nationale wapening;
- 2° Voorwaarden der openbare veiligheid;
- 3° Oproeping tot de stipste uitvoering van het volksdecreet en het statuut;
- 4° Onderzoek van het memorandum, door verscheidene gedeputeerden aan het gouvernement overhandigd;
- 5° Verklaring dat het genootschap *Italia* was het middenpunt van alle andere Napolitaansche genootschappen.

De kommissaris Resullo stelde voor aan de orde van den dag de discussie over de terugroeping van den „doorluchtigen balling” Jozef Mazzini te vragen; hij ontwikkelde zijn voorstel met levendige woorden en prees den „grooten man” hemelhoog. De president keurde het voorstel der kommissarissen goed, maar meende dat men de uitkomst der tusschen het gouvernement en generaal Garibaldi aangeknoopte onderhandelingen moest afwachten, aan welken laatste in de vergadering van 9 Maart dien last was opgedragen.

Maar om aan de geheele wereld de liefde en achting der natie voor den man te bewijzen, die voor de zaak der Unie en vrijheid zooveel gedaan had, om aan het gouvernement den vatten wil van het land te bewijzen dat het schandelijk vonnis vruchteloos moest worden gemaakt 'twelk op „den eersten burger van Italië” ligt, stelde de president voor naast den stoel van Garibaldi een ledigen stoel te plaatsen, waarop met groote letters den naam van Jozef Mazzini zou worden gebeiteld.

Het voorstel werd eenparig en met levendige toejuiching aangenomen.

De *Gazette de France* besluit haar mededeeling met het volgende:

„Is dit alles duidelijk?
„Twaalf Mazzinistische genootschappen alleen in de stad Napels!”

ENGELAND.

LONDEN, 16 April. De *Times* heeft dezer dagen beweerd dat de hertog van Wellington en Sir Robert Peel in der tijd door de liberale partij gedwongen zijn geworden hun stem te geven ten voordeele van de emancipatie der Katholieken in Engeland, en zij beiden tot aan het einde hunner dagen die emancipatie als een heillooze zaak hadden beschouwd. De zoon van Sir Peel komt in hetzelfde blad daartegen op, en zegt dat zijn vader in die aangelegenheid uit innige overtuiging had gehandeld.

— De *Courier des Etats Unie* zegt: dat in het kongres der Zuidelijke Staten de kwestie ter sprake gebracht is, om tot nadere aankondiging de katoen-kultuur te doen staken. Het voorstel is met eene kleine meerderheid verworpen. Daarentegen is op nieuw besloten, al de ingezamelde hoeveelheden te verbranden, naar mate deze in gewaar komen van in handen der Yankees te vallen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 April. Het wetsvoorstel, betreffende de godsdienstvrijheid, heeft bij de Katholieke bevolking veel afkeer verwekt, uit hoofde dat hun rechten daardoor verkort worden. Naar het voorbeeld van den *Folktsfreund* is de geheele Katholieke pers in Oostenrijk daar tegen opgekomen. Ook de Tyrolers hebben tegen een wet geprotesteerd, die er toe kon leiden het Christendom in het land allengs te vernietigen. De Katholieken van Weenen hebben niet minder krachtige pogingen aangewend tegen dat plan, 'twelk geleend is om den geheelen grondslag der binnen- en buitenlandse Oostenrijksche politiek te veranderen. Een protest dier Katholieken draagt een groot aantal handteekeningen van personen, welke in een stand zijn geplaatst, zoo als burgemeesters en gemeenteraden, die hen in staat stelt de gevoelens der bevolking te vertegenwoordigen.

Een protest uit St. Polten zegt ten slotte. „Wij onhergeteekenden verklaren door onze handteekeningen dat wij onze adhaëzie geven aan het protest tegen het godsdienstedikt, voorgesteld door de konfessionale kommissie van den Hoogen Raad des keizerrijks, en dat wij van meening zijn dat de organisatie der kerkelijke zaken van de Katholieke Kerk aan den Paus en de bisschoppen en niet aan advokaten en Protestanten behoort.”

— Naar aanleiding van de verontrustende berigten welke omtrent den gezondheidstoestand des Pausen in omloop zijn, geeft de korrespondent van de *Augsb. Zeit* eenige ophelderingen desbetreffende, welke te meer de algemeene aandacht verdienen, omdat zij in een protestantsch blad voorkomen. Daarin wordt de heilige Vader een bloeiende grijsaart genoemd, die doorlopend een goede gezondheid geniet, slechts nu en dan gestoord door een ongesteldheid aan een zijner voeten, welke zich gewoonlijk door koortsachtigheid kenmerkt, en hem alsdan noodzaakt eenige dagen, doch nooit langer, zijn kamer te houden. „Wanneer de vijanden van den H. Stoel, zoo zegt de korrespondent, verklaren dat de Paus op sterven ligt, is dit niets minder dan een misleiding; want men ligt toch niet op den dood wanneer men verscheidene dagen achter elkander kerken, kloosters en hospitalen bezoekt, en de zieken troostwoorden toespreekt. Men ontvangt de Sakramenten der stervenden niet wanneer men, zooals de Paus op den 30^{en} Maart, in de Sixtijnse kapel de gouden roos insiegent; en den 4den April op het vatikaan de vaste predikatie van pater Luigi da Trento ter eijnde tós bijwoont. Schrijver dezes heeft dat niet van hooren zeggen, maar is er ooggetuige van geweest. Den 20sten Febr. berigte ik dat de Paus dien dag zich onverwacht onder de wandelende menigte op den Pincio vertoonde. Hij was nauwelijks acht schreden van mij verwijderd en ik volgde hem een poos, even als honderd anderen. Hij zag er zeer gezond uit, zijn gelaatskleur was bloeiend zijn gang, voor een grijsaart die aan het voeteuvel lijdt, boven alle verwachting snel en vast. De menigte knielde aandachtig neder en smeekte om zijn zegen. Toen de Paus weder in zijn rijtuig steeg weerklonken duizende jubelkreten, en de dames wuifden met hun zakdoek. Bij zulke wandelingen vermoeit de heilige Vader zich somwijlen en dit verergert alsdan de kwaal aan zijn voet. Het behoest intusschen niet gezegd te worden, dat een man, die in 1792 geboren is, door menig gebrek, aan dien leeftijd verbanden, bezocht wordt. Ingeval zich echter een ernstige ziekte voordoet, welke voor des Pausen leven deed vreezen, zeg de bevolking niet onverschillig blijven, want zijn er ook tegen de regering ingenomen; men eert den persoon des heiligen Vaders; zijne goedhartigheid en barmhertigheid, welke hem uit de oogen straakt. Mogten zich gevaarlijke ziekteverschijnselen voordoen, zoo zal ik in uw blad daarvan getrouwe mededeeling doen.”

— De *Augs. Ztg.* het handelstraktaat tusschen Pruisen en Frankrijk besprekend zegt dat in dit traktaat de belangen van Duitschland belaagd worden, en Pruisen uit vrees van zijn Rijnprovinciën te verliezen den keizerlijken weerwolf met de offering zijner industrie zoekt te bevredigen. Het blad betoogt dat dit echter niet veel zal helpen, want dat het dier wat men hem toewerpt zal verslinden, zonder daarvoor zijn aanmatiging te laten vaten.

BERLIJN, 16 April. Ofschoon, naar gemeld is, het ministerie te kennen heeft gegeven dat sommigen de cirkulaire in betrekking tot de verkiezingen verkeerd begrijpen, verneemt men dat door hogere beambten nog altijd grooten invloed op de verkiezingen wordt uitgeoefend. Zoo wordt o. a. uit Kettbus gemeld, dat de regeringspresident von Selchow al de beambten dier stad in zijn logement bijeen heeft doen komen, en hen nadrukkelijk heeft aangespoord om hun invloed op de verkiezingen in den zin der regering aan te wenden.

— Naar men uit Keulen meldt heeft de geheimraad von Arnim aldaar den 14^{en} dezer een voorlezing gehouden over den toestand der Rijnprovinciën gedurende de Fransche overheersching. Hij deed voornamelijk uitkomen dat de geschiedschrijvers die tijd in een veel te schoon licht hadden gesteld. Zoo was onder anderen gezegd dat Napoleon kort na zijn kroonsbestijging de goede stad Keulen bezocht, aldaar met levendige vreugdebetuigingen ontvangen was. Dat ontkende hij, er was geen blijsgenoet van sympathie voor den veroveraar, en zelfs de Keulen, die de paarden van zijn rijtuig uitgepante hadden, waren door de politie betaald. Hij dacht vooral op den slechten toestand van het onderwijs in dien tijd en vermaande zijne hoorders om altijd aan den vrijheidskamp van 1813—15 te blijven denken.

— De aartsbisschop van Keulen, Mgr. von Gissel, heeft in betrekking tot de verkiezingen een herderlijken brief uitgevaardigd, waarin hij zijne onderhoorigen aanmaant om, zoo als hun plicht vordert, deel te nemen aan de verkiezingen, en met in achtneming van de spreuk: „vrees God en eert den Koning” mannen te kiezen, die van hun hooge roeping bewust, trouw zijn

